

og jeg skal tillade mig at udtale, at jeg ikke finder det at være videre smukt, at man er kommen til at slaae fast, at disse Ydelsers skulle være tvungne. Idet jeg har den selv-samme Tanke, at disse Ting have været fuldstændig frie fra Først af — vi vide jo af Erfaring, at det, der fra Begyndelsen hvedes ad Frivillighedens Bei, efter visse Aaremaal er bleven slaaet fast som en Pligt — stiller det sig for mig saaledes, at der herved er begaaet en meget stor Uret, og jeg skal meget feile, om det ikke vil gjøre Skade i Fremtiden ligeoverfor den Bestemmelse, som staaer i § 10 om, at det ikke er formeent Nogen at hve, hvad han vil, ad Frivillighedens Bei, hvis et saadant Princip ikke blev aldeles fjernet, saa at der endnu kunde være nogen Tanke om, at saadanne Ydelsers for Fremtiden kunde blive slaaede fast; det vilde forhindre Mange fra at efterkomme en saadan Anthyding som den, der staaer i § 10. Jeg finder, som sagt, at det er en Selvsølge, at disse Ydelsers maae bortfalde, og jeg beklager meget, at de i de senere Aar ere blevene slaaede fast; de burde have staaet som frivillige, ligesom de fra første Færd have været det. Jeg skal endnu kun ledsage Forslaget med mine varmeste Ønsker om, at det maa blive ophøiet til Lov; selv om der skulde blive foretaget enkelte Forandringer deri, kan jeg dog ikke tænke mig Andet end, at det Princip, hvorpaa det er bygget, vil blive slaaet fast her. Dette vil for mig være tilstrækkeligt, idet jeg betragter den hele Sag som et saa stort Gode for den hele Befolkning, at jeg anseer det for overmaade vigtigt, om det kunde lykkes endnu i denne Session at see dette Forslag ophøiet til Lov, naagtet jeg ikke kan nægte, at den Tanke, som blev udtalt af den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns 6te Valgrebs (Steen), tiltaler mig endnu mere. Det skulde have glædet mig langt anderledes, om vi kunde komme til den af ham antydede Ordning, men jeg anseer dette for et saa uoversigteligt Bjerg, at hverken det ærede Medlem eller jeg er istand til at klatre over det i vor Levetid; tager jeg fejl i saa Henseende, skal det naturligviis være mig en kjær Overræffelse, naar det Dieblif kommer, da vi kunne overstige det, men jeg betvivler meget, at det vil skee.

Shurah: Jeg pleier ikke i lang Tid at lægge Beslag paa de Herrers Opmærksomhed, naar jeg tager Ordet; men jeg er idag lidt bange for, at de Henvisninger til at fatte sig i Korthed, som ere fremkomme fra et Par ærede Talere og navnlig fra den ærede Forslagsstiller, have gjort Thinget mindre tilbøieligt til, især naar Tiden er rykket lidt ud, som den jo er, at høre en maaskee noget lang-Motivering af et Punkt, som ingen tidligere Taler har fremdraget, men som ligger mig overordentlig paa Sinde; jeg skal imidlertid bestræbe mig for at gjøre det i størst mulig Korthed. Den almindelige Bemærkning, at dette Forslag er meget moderat ligeoverfor de Paagjældende, nemlig Præsterne, behøver jeg neppe at gentage; deri ere vist Alle enige, og at Forslaget tillige rykker et Skridt nærmere til at løse Grundlovens 8ste om, at vi virkelig skulle faae en Folkekirke, troer jeg ogsaa, der vil være almindelig Enighed om, navnlig naar man veed, hvor vanskeligt det har været at komme bort fra Statskirken — hvis Væsen bestod deri, at Folket betragtedes som værende til for Statskirkens Skyld, — og over til det Princip, som Folkekirken skulde føre ind i Livet, nemlig at Kirken er til for Folkets Skyld. Henimod dette troer jeg netop, at dette Lovforslag er et Skridt, og det har derfor glædet mig, at det er kommet frem. Jeg er naturligviis aldeles enig med den ærede Forslagsstiller i ikke at betragte Kirkegodsjerne som Kirkens Eiendom, men, naar man her fremkommer med et bestemt Forslag om at lønne alle Kirkens Embedsmænd — eller, hvad jeg hellere vil kalde dem, Statens kirkelige Embedsmænd, — paa en bestemt og, jeg tør sige, meget moderat og rigelig Maade, kommer naturligviis det Spørgsmaal frem, om vi da i de Indtægter, vi faae igjennem Inddragelsen af de i § 1 nævnte Midler, ville have Nok til for bestandig at lønne Geistligheden. Dette Spørgsmaal lader sig naturligviis ikke udrede hverken paa en halv eller en heel Time, og jeg skal derfor lade det ligge til Udvalgets Gjerning, men det er et Spørgsmaal, som maa tages under den alvorligste Overveielse af det tilkommende Udvalg; der maa opgjøres et statistisk Regnestykke, som viser, hvorledes de Indtægter og de Udgifter, som ville fremkomme i